

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL NAȚIONAL DE EXPERTIZE JUDICIARE
www.cnej.gov.md; e-mail: cnej@justice.gov.md; tel: 238-705, 238-422, fax: 238-422
MD-2004, mun. Chișinău, bd, Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, et.14, bir.1416

Nr. ieșire 1085 din 09.07.2020

Centrul de Medicină Legală
mun. Chișinău, str. Corolenco, 8, MD-2025
cancelaria.cml@ms.md

Centrul Național Anticorupție
mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 198, MD-2004
secretariat@cna.md
damian.cusnirov@cna.md

Inspectoratul General de Poliție
mun. Chișinău, str. Tiraspol, nr.11/1
igp@igp.gov.md
nicolae.bodrug@igp.gov.md

Inspectoratul General Poliție Frontieră al MAI
mun. Chișinău, str. Petricani 19, MD-2012
docsec@border.gov.md

Inspectoratul General de Poliție
mun. Chișinău, str. Tiraspol, nr.11/1
igp@igp.gov.md
nicolae.bodrug@igp.gov.md

Biroul Individual de Expertize Judiciare
„Anatolie Gușan”
mun. Chișinău, str. N. Milescu Spătarul 19/4, 70
anatoliegusan@yahoo.com

În temeiul pct. 3 din HG1411/2016 Comisia de Calificare și Evaluare a Experților Judiciari (CCEEJ) Vă salută și intervine cu un mesaj de recomandare, drept urmare a desfașurării ședințelor de lucru în perioada sa de activitate pe I semestru a a. 2020.

Pe parcursul activității CCEEJ au fost desfașurate mai multe ședințe (detalii puteți afla din rapoartele subdiviziunii respective a MJ, informații plasate pe site-ul MJ), în cadrul cărora s-au prezentat candidați atât pentru calificări, cât și evaluări ale performanțelor în specialitățile de expertiză judiciară, enumerate în nomenclatorul aprobat prin HG 195/2017, din instituții publice și private de expertiză judiciară.

În urma desfașurării ședințelor CCEEJ, am stabilit mai multe probleme, legate de nivelul și calitatea cunoștințelor teoretice și abilităților practice pe care le dovedesc candidații în fața membrilor Comisiei. Mai mult, unii candidați denotă cunoștințe teoretice foarte vaste în specialitățile solicitate de expertiză judiciară (absolvenții școlii din Volgograd, Academia Ștefan cel Mare), însă o impotență de aplicare a lor în practică (reieșind din conținutul rapoartelor de

expertiză). În special, atât membrii CCEEJ, cât și CNEJ manifestă îngrijorare cu referire la calitatea joasă a rapoartelor de expertiză prezentate de către candidați, în cazul calificărilor și evaluărilor.

Având în vedere imperfecțiunea cadrului legal de atribuire a calității de expert judiciar și a promovării examenului de calificare, inclusiv a evaluării performanțelor experților judiciari (candidații pot fi calificați și evaluați cu grad înalt de performanțe chiar și în lipsa rapoartelor de expertiză, ori cu condiția prezentării unor rapoarte total neconforme Comisiei). CCEEJ consideră că nerespectarea recomandărilor înaintate prezintă un risc sporit asupra întregului proces de înfaptuire a justiției în țară, mai cu seamă, atunci, când raportul expertului judiciar, din punct de vedere juridic este susceptibil să influențeze în mod decisiv aprecierea instanței asupra faptelor, iar acesta (raportul de expertiză) nu demonstrează concluziile formulate și nu este corect din punct de vedere formal (procesual) și nici științific (metodic).

Având în vedere cele menționate în textul de mai sus, suntem profund convingși, că astfel de "competențe" și "performanțe", demonstrate de unii candidați, deși sunt admisibile pentru profesiile în care dețin diplome de studii superioare, nu corespund celor de expert judiciar în specialitățile de expertiză judiciară. Or, anume expertul judiciar este acela, care oferă lămuriri asupra chestiunilor științifice, tehnice, care sunt indispensabile soluționării litigiului și pe care judecătorul își va întemeia hotărârea.

În concluzie, indicând la relatările ce rezultă din jurisprudența CtEDO. "... impactul pe care efectuarea unei expertize îl poate avea asupra obiectului cauzei, atât în materie civilă, cât și în materie penală, precum și răspunderea care incumbă în egală măsură în ambele materii statului și, în particular, autorităților judiciare care au sau ar trebui să aibă controlul desfășurării cauzei. Principiile egalității armelor și al respectării dreptului la apărare se interpătrund, eventualul dezechilibru care ar putea rezulta în cadrul unei proceduri din cauza modului de efectuare a unei expertize poate impieta asupra caracterului echitabil și fonda angajarea răspunderii internaționale a statului.", CCEEJ intervine cu recomandări în sensul îmbunătățirii situației create pe segmentul formării inițiale și continue a experților judiciari:

1. Conducătorilor instituțiilor publice de expertiză judiciară de a revedea atitudinea către procesul de formare a experților judiciari în cadrul stagiului și a controlului calității expertizelor judiciare, inclusiv a proiectelor prezentate la CCEEJ;
2. Excluderea executării formale a prevederilor legale referitoare la îndeplinirea condițiilor pentru calificare și evaluare, de către candidați, dar și de către responsabili;
3. Verificarea obiectivă a rapoartelor de expertiză prezentate pentru comisie, cu întocmirea recenziilor reale, nu formale, după modelul propus de CNEJ;
4. Evaluarea sistemică instituțională a angajaților în materie de specialitate de expertiză judiciară (nu profesională în sensul celei menționate în diplomă, după cum se face);
5. Revizuirea programelor de instruire (inițiale și continue), cu introducerea subiectelor cerute de CCEEJ (publicate pe pag. Web a MJ), ce vizează bazele teoretice ale expertizei judiciare;
6. Participarea activă la ședințele CMSJ de pe lângă CNEJ (solicitări, înaintarea problemelor, propunerea de soluții, etc.) a factorilor de decizie ai instituțiilor de expertiză;

În acest sens, CNEJ, în special laboratorul Metodico-științific este deschis pentru opinii, discuții și activități practice cu fiecare instituție de expertiză și expert judiciar în parte și Vă propune sprijin tehnic, metodic, didactic, în limitele competențelor deținute.

În sensul menionat, CCEEJ vine către întreg cadrul de experți judiciari și factorii de decizie cu unele reconmandări de îmbunătățire:

1. Organizarea procesului de pregătire către evaluarea performanțelor din timp, nu în ultima săptămână;
2. Pregătirea rapoartelor de expertize judiciare reprezentative trebuie să aibă loc pe parcursul ciclului de evaluare;
3. Pregătirea recenziilor în timp rezonabil, se recomandă anual, pentru a avea folos din acest proces;
4. Fiecare recenzie următoare trebuie să constate obligator evoluția performanțelor expertului judiciar în timp, luând în calcul obiecțiile din recenziile anterioare;
5. Recenzentul trebuie să dețină un grad de performanță superior celui solicitat de candidat;
6. Rapoartele prezentate de candidat trebuie să fie îngrijite, în copii color. Rapoarte de instruire se prezintă în caz, când candidatul nu a executat expertize judiciare în specialitatea respectivă;
7. Recenziile trebuie să reflecte situația reală și să ateste asupra evoluției performanțelor expertului judiciar, nu întocmite toate în aceeași zi;
8. Dosarele pentru calificare/evaluare trebuie pregătite în strictă conformitate cu cerințele legale (L68/2016, HG 1411, anexa2 și OMJ 444/2017). Doasrul care nu conține toate actele stipulate în prevedrile legale se cosideră incomplet și posesorul nu poate fi admis la calificare/evaluare;
9. Toate rapoartele de expertiză judiciară efectuate în timpul stagiului și prezentate la CCEEJ, trebuie să fie semnate de conducătorul stagiului;
10. Membrii CCEEJ să manifeste exigență la aprecierea reală a cunoștințelor candidaților (acordarea notei de 10 pe linie, fără a tine cont de situația de fapt).

Având în vedere, că practica de expertiză judiciară din anii 2016-2020 a demonstrat, că instituțiile de expertiză judiciară nu au luat măsuri pentru redresarea sistuației elucidate de către CNEJ în scrisoarea nr. 455 din 01.03.2019 și a celor ulterior adresate, în baza analizei rezultatelor ședințelor CCEEJ, desfășurate de la momentul înființării până în iulie 2020, care au fost remise tuturor interesaților (la care până la moment nu a fost expediat răspuns solicitat în adresa CNEJ), CCEEJ și conducerea CNEJ, în calitate de instituție coordonatoare în domeniul practicii de expertiză judiciară, solicită respectuos conducătorilor instituțiilor de expertiză îndeplinirea recomandărilor expuse și informarea CNEJ despre măsurile întreprinse în acest sens.

Informația sus-menționată a fost expediată în format electronic, la adresele sus indicate la data de 09.07.2020. Rugăm să analizați și să veniți cu păreri, propuneri.

Cu respect,

Director CNEJ, președintele CCEEJ

Olga Cataraga